

Nordisk boendebarometer 2023

Delrapport 2 – Trygghet

OM UNDERSÖKNINGEN

Boendebarometern ges ut i flera delar och bygger på en undersökning som genomförs årligen i Sverige, Norge och Finland av Kantar Sifo på uppdrag av JM. Totalt deltar 4500 slumpmässigt utvalda personer i åldrarna 18–79 i varje undersökning som är riksrepresentativ vad gäller kön, ålder och region i varje land.

Goda grannar skapar större trygghet än kameror

VAD SKAPAR TRYGGHET I ETT BOSTADSOMRÅDE?
OM DE MEDVERKANDE I JMs NORDISK BOENDEBAROMETER
FÅR VÄLJA ÄR DET FAKTORER SOM BELYSNING, SOCIALA
MÖTESPLATSER OCH BRA KONTAKT MED SINA GRANNAR.

Oavsett var eller hur man bor kan nog de flesta enas om en sak – att kunna känna sig trygg där man bor är bland det viktigaste som finns. I JMs Nordisk boendebarmeter märks det: typiskt trygghetsskapande företeelser som säkra gångvägar i närhet av skolor och förskolor, god ljussättning i gemensamma utrymmen, välsköta gemensamma utrymmen och öppna ytor värderas högt i undersökningen.

– Vi har definierat social hållbarhet i våra projekt utifrån fem olika aspekter och trygghet är en av dessa, berättar JMs hållbarhetschef Maria Sandell. Det är roligt att det verifieras i boendebarmetern, att boende verkligen värdesätter något vi också lyft fram som centralt när man bygger bostadsområden.

JMs FEM ASPEKTER AV SOCIAL HÅLLBARHET

- ✓ Trygghet och gemenskap
- ✓ Hälsa och välbefinnande
- ✓ Tillgänglighet och inkludering
- ✓ Jämställdhet och mångfald
- ✓ Hållbar arkitektur

FOTO JOHNÉR

Maria Sandell,
Hållbarhetschef JM

Sara Revström,
landskapsarkitekt
ÅWL Arkitekter

Vad många önskar sig av närområdet är inte minst att det ska vara levande och öppet. I Sverige märks det till exempel genom en spirande önskan om så kallade sociala kontaktpunkter (caféer, barer, restauranger och kulturella upplevelser).

– Ju fler som är ute desto tryggare blir det, konstaterar Sara Revström, landskapsarkitekt vid ÅWL Arkitekter.

LIV OCH RÖRELSE POSITIVT

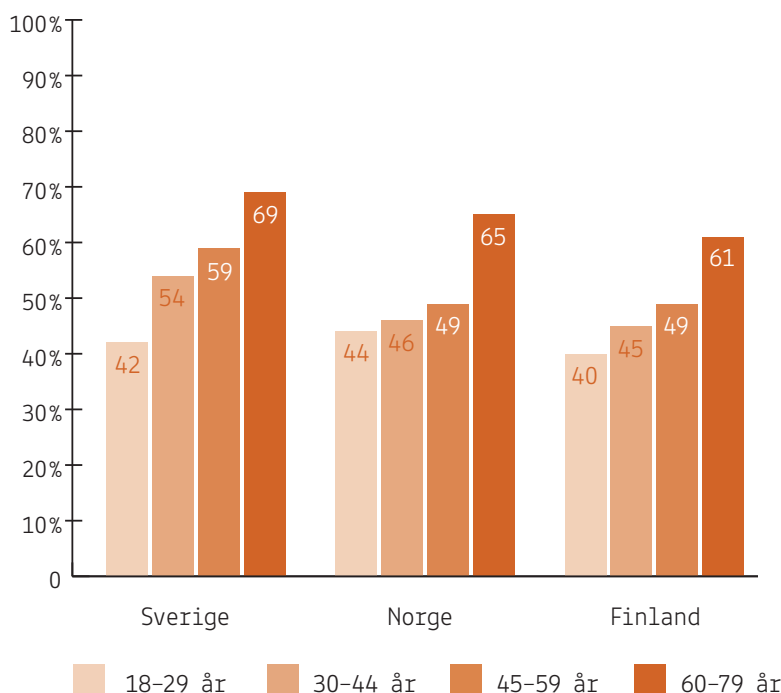
I Sverige anser 57 procent av de tillfrågade att god grannkontakt är viktigt för att känna trygghet. Även skolor och förskolor ses som trygghetsskapare i ett område, även hos de som själva inte har små barn. Barnens liv och rörelse bidrar helt enkelt till ett mer levande bostadsområde. Bland 60-plussare är det särskilt viktigt med god grannkontakt.

– I takt med stigande ålder kanske man blir mindre mobil. Många kanske rör sig mest i närområdet och då blir det ännu viktigare att det finns liv och rörelse runt omkring. Att man får utbyte både med andra generationer och olika sorters verksamheter, menar Maria Sandell.

57%

av de tillfrågade
i Sverige anser att god
kontakt med grannar är
viktigt för att känna
trygghet.

GOD KONTAKT MED GRANNAR ÄR EN VIKTIG FAKTOR FÖR TRYGGHETEN I MITT BOSTADSOMRÅDE

Sara Revström lyfter också fram vikten av att det ska finnas ögon som tittar ut ibland och som har bra översyn.

– Man ska inte bli ensam, man ska kunna känna att om jag behöver det kommer någon att höra och se mig, säger hon. Att det lyser i fönster eller är folk på en balkong gör mycket för tryggheten. En sak som är viktig då är att lägenheter som vetter mot gatan är lite upphöjda från gatunivån, annars blir det ofta att man drar ner persiennerna för att skydda sig mot insyn från förbipasserande.

NÄRA OCH KÄRA VIKTIGA FÖR TRYGGHETEN

Enligt Nordisk boendebarmeter blir det för 60-plussare också viktigare med områden med både demografisk blandning och en mix av olika boendeformer.

Önskan om att känna tillhörighet i sitt närområde märks också i dragningen till familj och vänner. Särskilt stor är den i Norge där en dryg tredjedel av de tillfrågade vill ha nära och kära i sin direkta omgivning.

TIPS FÖR ATT SKAPA TRYGGHET I ETT GRANNSKAP

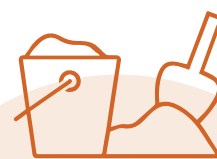

Anordna gårds- eller kvartersfester där grannar får chansen att lära känna varandra. Även städdagar på gården kan ha samma effekt.

Se över belysningen i området. Att det är ljust och inbjudande – även när det är mörkt ute är en av grundförutsättningarna för trygghet.

Engagera er i bostadsrätts- eller hyresrättsföreningen. Se gärna också till att föreningen har en hemsida, nyhetsbrev eller Facebookgrupp för de boende. Engagemang och kommunikation är centralt för tryggheten.

Skapa spontana mötesplatser för att lära känna varandra. Exempelvis genom att placera långbord på innergården där fler grannar kan få plats eller en plats för småbarnslek för pratsugna föräldrar.

Skapa en trädgårdsgrupp som kan ta hand om odlingen på den gemensamma gården. Det gör dels gården trevligare, dels inbjuder det till en gemenskap och rörelse i området.

– Vi ser att områden där vi erbjuder ett varierat utbud med både småhus, flerfamiljshus och äldreboenden, som på Myrvoll Stasjon Syd i Oslo, flyttar mor- och farföräldrar ofta in för att kunna vara nära sin familj, säger Ellen Kathrine Fagerslett, landskapsarkitekt och projektutvecklare på JM Region Oslo.

Men hur skapar man trygghet? Hur bygger man in den i bostadsområden? Hur utvecklar man den över tid?

– Vi har tagit fram olika saker man behöver titta på i ett tidigt skede för att skapa trygghet, säger Maria Sandell. Det vi vill göra är att underlätta för de boende att mötas och att det inte finns mörka hörn eller den typ av växtlighet där man kan gömma sig. Vi vill att det ska finnas mötesplatser där man kan lära känna sina grannar.

I Finland märks ett intresse för den typen av mötesplatser – öppna ytor, parker, lekplatser och parker för rekreation och fysisk träning – för att skapa av trygghet i ett område.

– Vi som arkitekter vill skapa platser där man kan lära känna varandra, säger Sara Revström. På bostadsgårdarna planerar vi till exempel alltid in en plats för småbarnslek. Det är bra för barnen så klart, men nästan ännu mer för föräldrarna i och med att det blir en naturlig mötesplats för dem.

Hon berättar vidare att ÅWL Arkitekter allt oftare ritat in långbord på bostadsgårdarna, eftersom det på så sätt känns mindre som att platser på gården är ”upptagna”. Vid ett långbord kan flera grannar få plats att äta en middag med mat från den gemensamma grillen, men också att till exempel sitta bredvid och arbeta med sin dator utomhus.

– Vi vill skapa spontana mötesplatser och varje gård behöver flera. Känner man varandra är det också lättare att samarbeta och ta gemensamt ansvar i ett bostadsområde.

Ellen Kathrine Fagerslett, landskapsarkitekt och projektutvecklare JM Region Oslo

Anna Broberg, Projektledare JM

”Känner man varandra är det också lättare att samarbeta och ta gemensamt ansvar i ett bostadsområde”

Sara Revström, landskapsarkitekt ÅWL Arkitekter

COMMUNITY-KÄNSLA FÖRE ÖVERVAKNINGSSAMHÄLLE

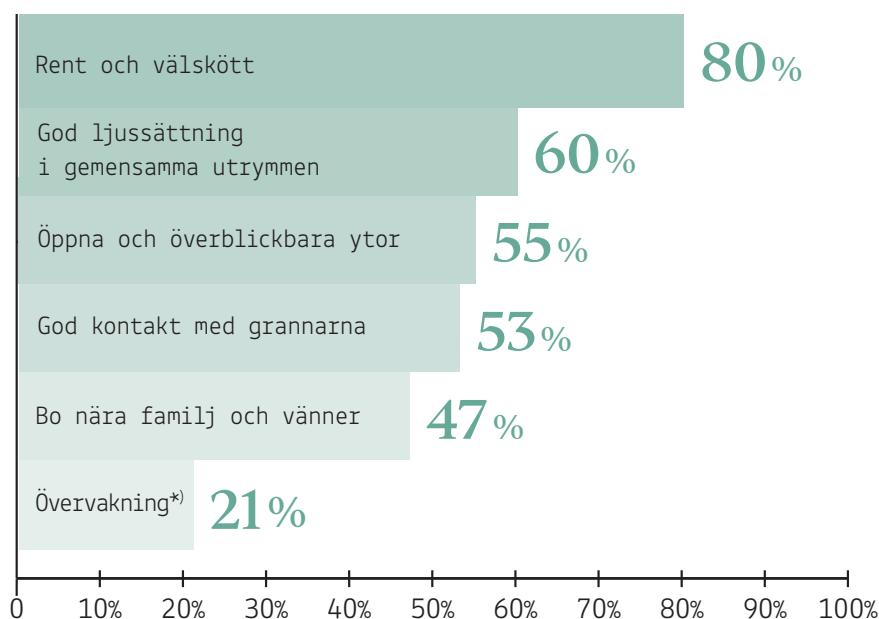
En allt viktigare aspekt ur trygghetsperspektiv är belysning. Nästan var tredje person (31 procent) i Finland och Sverige ser det som ”Mycket viktigt”. Det är också en av de trygghetsfrågor som ses som allra viktigast också för JM:s projektledare Anna Broberg.

– Att hitta rätt belysning på innergårdarna är en ständig avvägning. Det ska vara ljust, men samtidigt inte blända någon som har lägenhet på gårdsplanet. Vi har vissa ljustal vi ska uppfylla på gårdarna, så vi jobbar mycket med bländning till exempel. Det lättaste är att sätta högt belägna lampor, men de är ofta ganska störande för de som bor på första eller andra våningen.

Ökad övervakning eller närvaro av väktare ses däremot inte som särskilt trygghetsskapande. Även om intresset för kameror i ens bostadsområde finns tycks det relativt lågt. I alla länder är det istället fler som inte upplever dessa som viktiga faktorer

VAD SKAPAR TRYGGHET I BOSTADSOMRÅDET?

Så ser boende i Sverige, Norge och Finland på faktorer som har betydelse för ett tryggt boende.

*)med kameror och vakter

för att känna trygghet i bostadsområdet. Finland är det land som är mest positivt, Norge det som är minst positivt (27 respektive 14 procent tycker att det i någon mån är viktigt).

– Det kan finnas speciella behov och problem som gör att övervakningskameror eller väktare behövs, men jag tror att de ofta bara skapar en oro och rädsla, säger Sara Revström, landskapsarkitekt på ÅWL Arkitekter. De signalerar att området är farligt. Det är bättre och viktigare att skapa platser där man känner sig hemma, där man känner sig stolt över området där man bor och tar ansvar över det.

Sara Revströms tankar återspeglas också i Nordisk boendebarmeter. Snarare än att bygga ett övervakningssamhälle verkar önskan hos de tillfrågade vara att bygga starka lokalsamhällen och då gärna ned på den allra mest lokala nivån, det vill säga det egna bostadsområdet.

För att redan från början skapa en särskild känsla för ett nybyggt område, som med tiden kan skapa trygghet, lyfter JM:s Anna Broberg fram vikten av kommunikation. När man idag kan köpa en lägenhet både ett och ett halvt och två år innan det är färdigt blir det allt viktigare att redan från början berätta för de som ska flytta in hur området utvecklas och vad som väntar dem.

– Oavsett om vi bygger ett helt bostadsområde eller bara ett hus måste vi komma ihåg att det är människors hem som byggs, säger Anna Broberg. Man måste ha en oerhörd respekt för det.

”Oavsett om vi bygger ett helt bostadsområde eller bara ett hus måste vi komma ihåg att det är människors hem som byggs”

Anna Broberg, Projektledare JM

Har du frågor om Nordisk boendebarometer 2023?

FÖR MER INFORMATION KONTAKTA GÄRNA:

Katarina Jordell Rimmerfeldt

Kommunikationschef i JM-koncernen

073-432 61 20, press@jm.se

Cristina Englund

Marknadsanalytiker

stina.englund@jm.se, 08-782 12 66

Rapportansvarig:

Heidi Ekberg, kommunikationsstrateg, JM AB

Redaktion:

Cristina Englund, marknadsanalytiker, JM AB

Heidi Ekberg, kommunikationsstrateg, JM AB

Laura Saraste-Mäkinen, kommunikationschef, JM Finland OY

Kjell Kvarekvål, Direktør Kommunikasjon & Samfunnskontakt, JM Norge AS

Produktion: Mattias Dahlström & Kristin Djerf, Make Your Mark

Art Director: Helena Nilsson, Make Your Mark

Utgivning: Juni 2023